

“Azərbaycan xalqının özünü, öz dövlətini qoruya bilən əsgərləri, zabitləri, ordusu var”.

AZƏRBAYCAN ORDUSU

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MÜDAFİƏ NAZİRLİYİNİN ORQANI

Qəzet 1992-ci il fevralın 11-dən çıxır 2 iyun 2021-ci il №42 (2550) <https://mod.gov.az> Qiyməti 30 qəpik

Azərbaycan Ordusu xalqımızın növbəti qalibiyət səhifəsini yazdı

Bir yaz günü sübh çağdı. İşgaldan azad edilmiş ərazilərdə dislokasiya olunmuş hərbi hissələrin şəxsi heyətilə görüşə tələsirik. Bunun üçün də səhərin erkən saatlarından yola çıxırıq. Evlər, küçələr, insanlar, şəhər arxada qalır. Bir müddətdən sonra düz yolları torpaq yollar əvəz edir. Yolboyu yalnız kədər, qəzəb, hiddət doğuran mənzərələr görürük. Düşmənin uzun illər ərzində yaratdığı hərbi istehkamlar, keçilməzlik məfi məhv olan "Ohanyan səddi"nin tikanlı məftillər çəkilmiş çoxcərgəli beton dirəkləri, hündürlüyü üç metrə çatan uzun torpaq bəndlər arxada qalır... Daha sonra dağılıb məhv edilmiş yurd yerlərimizin xarabaliqları... Ermanılər bütün yaşayış məntəqələrimizi tanınmaz, hala salıb - bizim izimizi, irsimizi itirmək üçün hər cür vəhşiliyə əl atıb... Amma təsəllimiz budur ki, indi qalib ordunun hərbi qulluqçuları ilə görüşə gedirik, sevincimiz kədərimizi üstələyir, gələcəyə nikbin baxırıq, Qarabağın hər guşəsinin abadlaşdırılacağına əminik.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandani İlham Əliyevin göstərişinə əsasən, işgaldan azad edilmiş torpaqlarımızda, yaşayış yerlərindən kilometrlərlə uzaqda dislokasiya olunan bölmələrin şəxsi heyətinin yerleşdiyi ərazilərə catırıq. Şəxsi heyətin hərtərəfli təminatının, sosial-məişət şəraitinin ve qoşun xidmətinin in-təşkili ilə bağlı texnəsalın-

maz tədbirlər çərçivəsində modul tipli yataqxanaların qurulması prosesi də dedik-lərimizin səbutudur.

Şəxsi heyətin sehra şəraitində kompakt yerləşdirilmesi üçün nəzərdə tutulan və ən müasir tələblərə cavab verən avadanlıqlarla təchiz edilən modul tipli yataqxanalarla ya-xından tanış oluruq. Burada zabit və əsgər heyətinin xid-mət aparması üçün bütün in-frastruktur qurulub, yataqx-

nalar elektrik, su və qaz xə-təleri, tibb məntəqəsi, yemek-xana, mətbəx, eləcə də silah otaqları və hamam-sanitar qovşağı ilə təmin olunub.

Sosial-məişət şəraitini ilə ta-nışlıqlıdan sonra şəxsi heyət ilə görüşürük. Söhbət zamanı gizir Qabil Piriyev bildirir ki, Vətən mühəribəsində Azərbaycan Ordusu xalqımızın şərəflə tarixinin növbəti qalibiyət səhifəsini yazdı. "Ordumuz mənfur düşmənə

döyüş meydanında layiqli yerini göstərdi. Minlərlə azərbaycanlılarının qürur mənbəyi olan Vətənimiz və dün-yaya bizim savaşa hazır olduğumuzu gördü. Hər bir azərbaycanlının haqq sözü tor-paqların işğaldan azad olun-ması və sahibinə qaytarılması idi. Biz haqqımız uğ-runda vuruşduq və öz haqqımızı düşməndən aldıq.

(Ardı 2-ci səhifədə)

Hərbi hissənin yaranması günü münasibətlə tədbir keçirildi

4-cü səhifədə

Qəriblidən başlayan yol

5-ci səhifədə

"Azərbaycan xalqı qəhrəman xalqdır"

5-ci səhifədə

Şuşada Müdafiə Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə kitab təqdimati keçirilib

7-ci səhifədə

General-polkovnik Zakir Həsənov: "Düşmən təxribatlarının qarşısının alınması məqsədilə qətiyyətli addımlar atılsın və çevik tədbirlər görülsün"

Mayın 31-də Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun rəhbərliyi ilə xidməti müşavirə keçirilib.

Müşavirəyə nazir müavinləri, qoşun növləri komandanları, nazirliyin baş idarə, idarə və xidmət rəisləri, eleca də videobağlı vəsiyətisilə azad edilmiş ərazilərdə yerləşən birləşmə komandirləri, o cümlədən digər məsul zabitlər də cəlb olunublar.

General-polkovnik Zakir Həsənov son günlər Ermənistan-Azərbaycan dövlət səhədinin Kəlbəcər və Laçın ra-

yonları sahəsində Ermənistan silahlı qüvvələrinin təxribatları nəticəsində yaranmış vəziyyəti təhlil edib. O, əməliyyat şəraiti ilə bağlı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin tapşırıqlarını və qarşıya qoysuğu vəzifələri müşavirə iştirakçılara qatdırıb.

Xidməti-döyüş fəaliyyətinin təşkili ilə bağlı məsələləri xüsusi qeyd edən Müdafiə naziri düşmən təxribatlarının qarşısının alınması ilə bağlı azad edilmiş ərazilərdə yerləşən hərbi hissələrin komandanlığına qətiyyətli addımların atılması və çevik tədbirlərin görülməsini tapşırıb.

Naxçıvan Qarnizonu Qoşunlarında ixtisas hazırlığı kurslarında növbəti buraxılış mərasimi keçirilib

Məzunlar adından çıxış edən Vətən müharibəsi iştirakçısı Siruz Musayev keçirilən kursların ehemiyətindən danışıb, xidmət müddətində və kurslarda qazanıqları yeni taktiki bilikləri hər bir döyüş tapşırığının icrası zamanı uğurla tətbiq edəcəklərinə söz verib.

Naxçıvan Qarnizonunun rei-

si general-polkovnik Kərəm Mustafayevin təbrikli şəxsi həyətə çatdırılan zaman bildirilib ki, ölkə Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev 18 illik siyasi rəhbərliyi dövründə daim Naxçıvan Muxtar Respublikasının təhlükəsizliyi məsələsini diqqət mərkəzində saxlayıb. "Göstəri-

lən diqqət və qayğının nəticəsində doğma Naxçıvanımız güclü müdafiə qüdrətinə və müzeffər Əlahiddə Ümumqoşun Orduya malikdir. Muxtar Respublikanın müdafiəsində uğurla dayanan Əlahiddə Ümumqoşun Ordunun hərbi qulluqçuları 44 günlük Vətən müharibəsində də qəhrəman-

casına və şücaətə döyüşərək düşmənə sarsıcı zərbələr endirib, işğal altında olan torpaqlarımızın azad edilməsində iştirak ediblər. İnanıraq ki, kursları uğurla başa vuran hərbi qulluqçular da döyüşlərdə iştirak etmiş yoldaşlarının təcrübəsində yararlanaraq Vətənimizin müdafiəsində ayıq-sayıq dayanacaqlar".

Cıxışların ardından məzunlara sertifikat və hədiyyələr təqdim edilib, nümunəvi xidməti ilə ferqlişən hərbi qulluqçular mükafatlandırılıblar.

Xatirə lövhələrinə buraxılış emblemləri vurulub və tribuna öündən təntənəli keçid olub.

Sonda xatirə şəkli çəkdirilib.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidməti xəbər verir ki, mərasimdə ölkəmizə ərazi bütövülüyü uğrunda şəhid olan Vətən övladlarının əziz xatirəsi yad edilib. Dövlət Himnimiz səsləndirildikdən sonra polkovnik Mübariz Rzayev kurslar zamanı hər bir kursantın müasir hərb elminə aid yeni biliklərə yiyələndiyini və praktiki vərdişlərinin təkmilləşdirildiyini qeyd edib.

(Əvvəli 1-ci səhifədə)

Damarlarında azərbaycanlı qanı axan bir hərbçi olaraq deyə bilərem ki, Vətən qarşısındakı borcumuz hələ bitməyib. Vətəni hər zaman qoruyacaq, onun çiçəklənməsi, ordumuzuñ inkişafı namine əlimizdən gələni edəcəyik. Ətrafımızdakı insanlara, cəmiyyətə verdiyimiz töhfələr və bunun əsasında yaranan xoş məqamlar həyatımızın ən dəyərlisi anlarını təşkil edir. Vətənimizə, xalqımıza, cəmiyyətimizin inkişafına səmərəli xidmət etmək namə göstərdiyimiz fəaliyyət sağlam gələcəyimizin formalaşması deməkdir. Bu baxımdan Vətənimizə xidmət şərəf borcumuzdur".

Kiçik çavuş Teymur İsmayılov bildirir ki, bu gün ölkəmiz mühərabədə zəfər qazansa da, torpaqlarımızı qorumağa hər zaman ehtiyac var. "Rəşadətli Azərbaycan Ordusunun əsgəri olaraq torpağımız hər birimiz üçün dəyərlidir. Qətiyyətlə deyə bilərem ki, əsgərlərimiz ona tapşırılan mövqələri sayıqlıqla qoruyurlar. Azərbaycan Ordusunun əsgəri mərd və qorx-

Azərbaycan Ordusu xalqımızın növbəti qalibiyyət səhifəsini yazdı

mazdır. Qələbə qazansaq da, hər zaman ehtiyati əldən verməməyə çalışırıq. İçimizdə o qədər Vətən, torpaq sevgisi var ki, bu yolda ölüm de bizi qorxutmur".

"Müstəqil Azərbaycan, Vətənimiz, yurdumuz ifadəsi hamımız üçün ezzidir. Buna görə də dövlətimizin müstəqilliğini əbədi etmək üçün hər kəs əlini-

dən geləni edir. Vətənə xidmət etmək bir əsgər kimi bizim müqəddəs borcumuzdur. Bu şərəflə borcu məsuliyyətlə yerinə yetirmək üçün üzərimizə düşən tapşırıqları, vəzifələri vaxtında və düzgün yerinə yetirir, öz xidmətimizlə digər yoldaşlarımıza da nümunə olmağa çalışırıq", - deyə çavuş Samir Ağayev yoldaşının fikrinin tə-

diqi olaraq bildirir.

Əsgər Allahyar Quliyevin dediyi fikirlər hər kəsa duyğulu anlar yaşıdır. "Deyirlər ki, nəyi çox istəsən, o arzun mütələq həyata keçər. Mən Qarabağı görməyi, özü də azad görməyi çox istəyirdim. İstəyirdim, Qarabağın azadlığında mənim də bir əsgər kimi payım olsun. Torpaqlarımızı azad etmək də

nəsibim oldu, onu azad görmək də".

"Azərbaycan Ordusunun əsgəri kimi sevinirəm ki, bu haqda düşünməyə və danışmağa haqqımız çatır", - deyə əsgər Aydın Kerimov bildirir. - Bu gün ordumuz düşmənin bütün texribatlarının qarşısını yerindəcə alır və daim Vətənimizin keşyində ayıq-sayıq dayanır. Vətən müharibəsi də bunu sübut etdi ki, istənilən zaman orduımız torpaqlarımızı azad etməye qadırırdı və yüksək döyüş hazırlığına malikdir. Bu gün deyə bilərem ki, işğaldən azad olunmuş torpaqlarımızın qorunması və düşmən tecavüzündə müdafiə olunması üçün istənilən müqəddəs savaşa hər zaman hazırlıq!

**Major Məhəmməd ƏLİYEV
fotolar
çavuş
Rəşad ƏMRƏHOVUNDUR
"Azərbaycan Ordusu"**

Bakıda
Azərbaycan-Türkiyə
Yüksək Səviyyəli
Hərbi Dialoq İclası
keçiriləcək

İyunun 3-də Bakıda Azərbaycan-Türkiyə 13-cü Yüksək Səviyyəli Hərbi Dialoq İclası işinə başlayacaq.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidməti xəbər verir ki, iclasda Azərbaycan ilə Türkiye arasında, təhlükəsizlik, hərbi, hərbi-texniki, hərbi tibb, hərbi təhsil, hərbi sənaye və digər sahələrdə ikitərəfli əməkdaşlığın hazırkı vəziyyəti müzakirə ediləcək.

Tərəflər hərbi və müdafiə sahəsində inkişaf perspektivlərini və əsas fəaliyyət istiqamətlərini də nəzərdən keçirəcəklər.

"Anatolian Phoenix-2021" təlimində "Yüksək səviyyəli müşahidəçi günü" keçirilib

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidməti xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Müdafiə nazirinin müavini - Hərbi Hava Qüvvələrinin (HHQ) komandanı general-leytenant Ramiz Tahirov "Anatolian Phoenix-2021" təliminin "Yüksək müşahidəçi günü"ndə iştirak etmək məqsədilə Türkiyə Respublikasının Konya şəhərinə gəlib.

Səfər çərçivəsində təlimde iştirak edən ölkələrin HHQ-ləri arasında əməkdaşlığın cari vəziyyəti və perspektivləri, eləcə də qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlərə dair fikir mübadiləsi aparılıb.

General-leytenant R.Tahirov hərbi aviasiya sərgisində nümayiş etdirilən müasir pilotluz uçuş aparatları və hərbi aviasiyada istifadə olunan ən yeni texnoloji avadanlıqlarla tanış olub.

HHQ komandanı təlimə cəlb olunan Azərbaycan Ordusunun nümayəndələri ilə görüşüb və onlara təlimdə uğurlar arzulayıb.

Türkiyədə səfərdə olan Azərbaycan Respublikasının Müdafiə nazirinin müavini - Hərbi Hava Qüvvələrinin (HHQ) komandanı general-leytenant Ramiz Tahirov "Anatolian Phoenix-2021" təliminin "Yüksək səviyyəli müşahidəçi günü"ndə iştirak edib.

Övvəlcə qonaqlar Türkiye Hərbi Hava Qüvvələrinin "Solo Türk" və "Türk Ulduzları" aviaqrupuna daxil olan F-5 və F-16 tipli teyyarələrin nümunəvi uçuşlarını izleyiblər.

Sonra təlimin məqsədi,

şəxsi heyətin hazırlığı, yerləşməsi, cəlb edilən qüvvələr, icra edilən tapşırıqlar, aviasiya vasitələrinin uçuşu və istifadəsi barədə brifinq təqdim olunub. Qonaqlar təlimlərə cəlb edilən şəxsi heyət və aviasiya vasitələri ilə tanış olub, qarşıya qoyulan tapşırıqların praktiki icrasını müşahidə ediblər.

Təlimə cəlb olunan heyətlər müxtəlif epizodlar üzrə tapşırıqları yerine yetiriblər.

Azərbaycan HHQ-nin hərbi qulluqquları və Hərbi Dəniz Qüvvələrinin xüsusi təyinatlılarının peşəkarlıq səviyyəsi təlim rəhbərliyi tərfin-dən yüksək qiymətləndirilib.

Ermənistan silahlı qüvvələrinə məxsus PUA ələ keçirilib

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidməti xəbər verir ki, Ermənistan-Azərbaycan dövlət sərhədinin Kəlbəcər rayonu istiqamətində Ermənistan silahlı qüvvələrinə məxsus "Qrifon-12" tipli pilotluz uçuş aparıcı (PUA) bölmələrimiz tərəfindən aşkar olunaraq xüsusi texniki vasitələrlə yerə endirilib.

Naxçıvan Qarnizonu Qoşunlarında komanda-qərargah təlimi başa çatıb

Təlimin sonuncu mərhələsində bölmələrin yanmış taktiki şəraitə uyğun olaraq bir istiqamətdən digərinə yerdəyişməsi həyata keçirilib. Xüsusi təyinatlı bölmələr şərti düşmənin müdafiəsindəki araboluğundan yararlanaraq müdafiənin dərinliklərində hakim yüksəkliliklərin ələ keçirilməsi üçün təyin olunmuş rayonlara çıxarılıb.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidməti xəbər verir ki, motoatıcı və tank bölmələri artilleriya bölmələrinin atəş dəstəyi həcumu dərinliyə doğru irəlilədərək şərti

düşmənin canlı qüvvəsini və döyüş texnikalarını məhv ediblər.

Aidiyyəti üzrə birləşmələrdə, eləcə də bölmələrdə təlimin nəticələri təhlil olunub, aşkar edi-

len nöqsanların aradan qaldırılması istiqamətində və qazanılan təcrübələrin növbəti təlimlərdə tətbiq edilməsi barədə müvafiq tapşırıqlar verilib.

Hərbi hissənin yaranması günü münasibətilə tədbir keçirildi

Tədbirdə ümummilli lider Heydər Əliyevin və Vətən uğrunda canından keçən şəhidlərimizin əziz xatırəsi bir dəqiqlik sükutla yad edildi. Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səsləndirildi.

Polkovnik Elşad Əbilov Azərbaycan Respublikasının Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun hərbi hissəye ünvanlanmış təbrikini çatdırıldı, eyni zamanda, Azərbaycan Ordusunun yaranma tarixindən, hərbi hissənin Vətən müharibəsində düşyüş yoluandan qurur hissi ilə danişdi.

Tədbirdə çıxış edən general-major Mayis Bərxudarov bayram münasibətilə şəxsi heyəti təbrik etdi və ölkə rəhbərliyinin hərbçilərə göstərdiyi yüksək diqqət və qayğıdan, bu sahədə eldə olunan böyük uğurlardan danişdi. "Bu gün ulu önder Heydər Əliyevin ordu quruculuğu istiqamətində açıldığı yol Prezident, Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir. Azərbaycan Ordusu yeni inkişaf mərhələsinə qədəm qoyub. Hərbi hissələrin müasir standartlara uyğun qurulması, şəxsi heyətin həyat və məişət şəraitinin yaxşılaşdırılması, ordumuzun müasir

silahlarla təminatı istiqamətində görülən mühüm işlər sayəsində Azərbaycan Ordusu dünyadan en güclü ordularından birinə çevrilib".

General-major Mayis Bərxudarov 28 il önce Müdafiə nazirinin müvafiq əmrinə əsasən, ordu qurumlarından biri olan "N" hərbi hissəsinin yaradılmasından da söz açdı. "Yarandığı gündən hərbi hissənin şəxsi heyəti öz vəzifə

borcunu layiqince yerinə yetib, istər Birinci Qarabağ, istərsə de ikinci Qarabağ müharibəsində fədakarlıq nümayiş etdirib, bir çox nailiyetlər əldə edib. Vətən müharibəsinin Qəlebə ilə başa çatmasında bu hərbi hissənin də şəxsi heyətinin zəhməti böyükdür. Hərbi hissənin ərazisində şəhidlərimizin şərəfinə ucaldılan abidə səbüt edir ki, tarixi Zəfərin qazanılmasına hərbi qul-

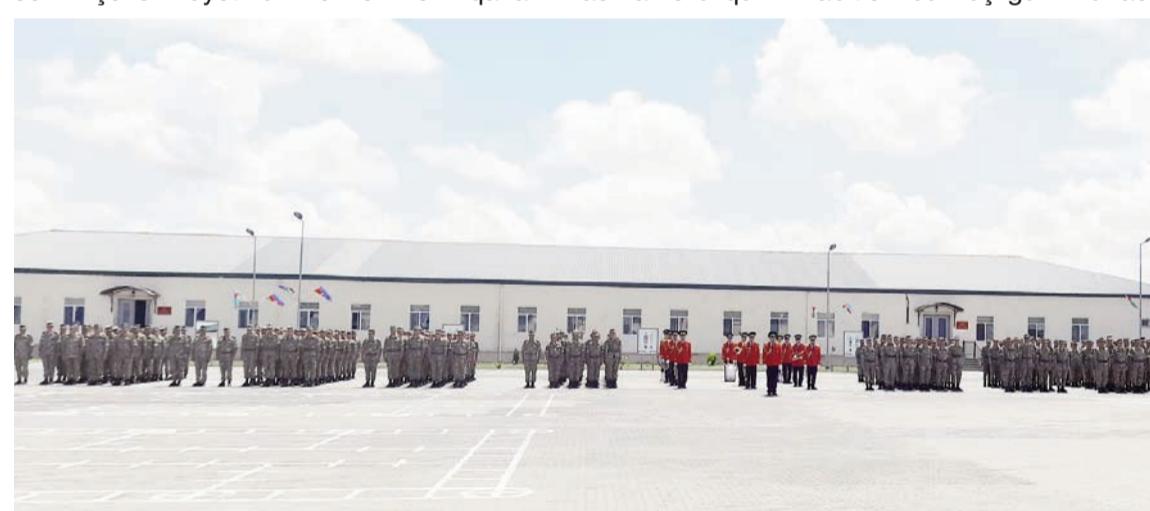

luqçularımız ölçüyəgelməz töhfə verib. Biz hər zaman çalışmalılığımız ki, şərefli zabit və əsgər adını doğruldaq, Vətəne, torpağa, dövlətimizə və dövlətciliyimizə sədaqət nümayiş etdirik. Bu inamı daim qoruyub saxlamaq bizim vəzifə borcumuzdur". Xocavənd rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Eyvaz Hüseynov əsgərləri, cavuşları və zabitləri bu xoş gün münasibətilə səmimi qəlbən təbrik etdi. Qeyd olundu ki, ordumuz Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyev rəhbərliyi ilə işgal altında olan torpaqlarımızı mənfur düşməndən azad etdi. İcra başçısı dövlət başçısının Qarabağ müharibəsi veteranlarına, şəhid ailələrinə göstərdiyi diqqət və qayğıdan da danişdi. Zabit və əsgərləri Vətənin keşiyində ayıq-sayıq dayanmağa səslədi.

Şəhid qardaşı Arif Abuşov və Qarabağ qazisi İsmayıllı Məhərrəmov da şəxsi heyəti hərbi hissənin yaranması günü münasibətilə təbrik etdilər.

Cıxışların ardınca şəxsi heyətin mükafatlandırma mərasimi təşkil olundu. Xidmətdə fərqlənən hərbi qulluqçular fəxri fərman və qiymətli hədiyyələrlə təltif olundular.

Mayor Məhəmməd ƏLİYEV fotolar cavuş Rəşad ƏMRAHOVUNDUR "Azərbaycan Ordusu"

Birinci Qarabağ müharibəsinin iştirakçısı olmuş ukraynalı pilotun yubileyi qeyd edilib

Azərbaycanın müstəqilliyinin ilk illərində milli hərbi aviasiya kadrlarının formalasmasında fəal iştirak edən, Birinci Qarabağ müharibəsinin iştirakçısı, keçmiş SSRİ Hərbi Hava Qüvvələrinin (HHQ) ukraynalı hərbi pilotu, ehtiyatda olan polkovnik-leytenant Aleksey Svaryovun 60 illik yubileyi qeyd olunub.

AZERTAC xəbər verir ki, Azərbaycanın Ukrayna-dakı səfirliyi tərəfindən Kiyevdə təşkil olunan yubiley tədbirində səfirliyin hərbi atəşesi polkovnik İlqar Ağayev, onun baş köməkçisi polkovnik-leytenant Emil Allahverdiyev, ukraynalı pilot Aleksey Svaryov, pilot ailə üzvləri və yaxınları

iştirak ediblər. Tədbirdə çıxış edən İlqar Ağayev ukraynalı hərbi pilotun Azərbaycan uğrunda xidmətlərini xatırladaraq, bir daha ona minnədarlığını bildirib, azərbaycanlılar adından təbriklərini çatdırıb.

Sonra səfir Elmira Axundovanın adından hərbi pilot ünvanlanan fəxri fərman

ona təqdim edilib.

A.Şvaryov bildirib ki, hərbi fealiyyəti dövründə Birinci Qarabağ müharibəsi onun üçün xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. O, 30 ildən sonra Azərbaycan Ordusunu Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev rəhbərliyi ilə işğala son qoyması münasibətilə təb-

rik edərək, bu sevinci böülüdüyüünü bildirib.

Qeyd edək ki, Şvaryov 1982-ci ildə hərbi aviasiya məktəbini bitirdikdən sonra bir çox ölkələrdə, o cümlədən Öfqanistan, Özbəkistan və Tacikistanda xidmet etdi. 1989-cu ildə döyüş helikopterlərinin peşəkar pilotu kimi Azərbaycanda hərbi xidmətinə davam etdi. 1991-ci ildə SSRİ dağıldan sonra Azərbaycan Milli Ordusu sıralarında xidmet etdi. 1992-ci ilin əvvəlində başlayaraq cəbhə bölgəsində bir neçə əməliyyat uçuşları həyata keçirib. Həmin ilin mayında isə ekipaj üzvü Rafael Şirinova birlikdə Ağdamın Abdal-Güləblə iştirak etmədən erməni mövqelərinə hücum edən vaxt onların helikopteri vurulub. R.Şirinov helikopterdən tutlansa da,

A.Şvaryov ermənilərə əsir düşüb. Təxminən üç saat ərməni əsirliyində qalsa da, Azərbaycanın xüsusi təyinatlılarının əməliyyəti zamanı əsirlidən azad olunub. O, 1992-1994-cü illərdə Qarabağ döyüşlərində bilavasitə iştirak etmiş ehtiyatda olan polkovnik-leytenantdır.

İtkin düşmüş daha bir hərbi qulluqçunun meyiti tapılıb

Vətən müharibəsində itkin düşmüş daha bir hərbi qulluqçunun meyiti tapılıb.

Bu barədə AZERTAC-a Hərbi Prokurorluğun mətbuat xidmətindən məlumat verilib.

Məlumatda bildirilib ki, Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin itkin düşmüş hərbi qulluqçularının tapılaraq, şəxsiyyətinin müəyyən edilməklə doğmalarına təhvil verilməsi iştirak etdə Azərbaycan Respublikası Baş Prokurorluğunun və Respublika Hərbi Prokurorluğunun rəhbərliyinin nəzarəti ilə intensiv əməliyyat-istintaq hərəkətləri həyata keçirilir.

Hərbi prokurorluq orqanlarının və Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin əməkdaşlarının iştirakı ilə Silahlı Qüvvələrin hərbi qulluqçularından ibarət axtarış qrupları itkin düşmüş hərbi qulluqçularımızın axtarılması iştirak etdən münteżəm iş aparırlar.

İtkin düşmüş daha bir hərbi qulluqçunun - əsgər İmanov Məmmədağa Əqab oğlunun meyiti Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin əməkdaşları ilə birgə həyata keçirilmiş əməliyyat-istintaq tədbirlərinin nəticəsində tapılaraq, şəxsiyyəti müəyyən edilməklə aidiyyəti üzrə verilməsi üçün zəruri tədbirlər görülür.

İtkin düşmüş digər hərbi qulluqçuların olunduları yerlərin müəyyənləşdirilməsi məqsədilə əməliyyat-istintaq tədbirlərinin icrası davam etdirilir, eləcə də axtarış qrupları tərəfinən hazırda intensiv işlər aparılır.

Allah bütün şəhidlərimizə rəhmət eləsin!

Tovuzun Qəribli kəndində anadan olmuşdu Cavid. Ermənilərin törətdikləri vəhşiliklər haqqında ata-anasından, müəllimlərindən çox esitmışdı. Yeniyetmələşdikcə, gəncləşdikcə olmuşları xaturla-yanda hər dəfə onun da qaşları çatılırdı, yumruqları düyünlənirdi. Belə anlarda o da üzü göylərə səri, "Qalmaz belə, qalmaz dünya!" kəlmələrini piçildiyirdi.

Maliyyə-kredit kollecinde təhsil almışdı. İsteyi, könül dünyasının işığına dönen niyəti onun düşüncəlerinin səmətini yeniyetməliyindən bəri aylarının, illerinin nəqarətinə dönmüş həmin bir misranın cəzibəsinə çəkirdi - 2014-cü ilde hərbi xidmətə getdi. Qəriblidən başlayan yolun sonunda Zəfer olacağına inamlı getdi, torpaqlarımızın işğaldan azad ediləcəyi qətiyyətiyle getdi, Ali Baş Komandanın əmri ilə döyüşlərdə iştirak edəcəyinə eminlikle getdi...

Hərbi xidməti başa çatdı.

Tarix yazan oğullar Qəriblidən başlayan yol

Tovuzun Qəribli kəndində anadan olmuşdu Cavid. Ermənilərin törətdikləri vəhşiliklər haqqında ata-anasından, müəllimlərindən çox esitmışdı.

Tərxis edildi; qalib əsgər kimi tərxis edilmədiyinin təessüfünü yaşadı Cavid Əliyev. "Döyüşlər başlayanda mən də müraciət edəcəm, mütələq müraciət edəcəm. Döyüşəcəm, mütələq döyüşəcəm..." - kəlmələrini özü-nün özüne təsəllisi bildi...

Bakıda reklam şirkətlərinin birində işlədi. Tərxis olunanda yaşadığı təessüf ümidi əvvəlmişdi, bu ümid - niyyətə...

Cavid ermənilərin kəndlərimizə hücumlarını, həmlələrini eşidə-eşidə boy-a-başa çatmışdı. Erməni vəhşiliyi onun da heysiyətini silkələmişdi, onun

da düşmənə nifrətini kükrətmışdı. "Nə vaxta kimi bele ola-caq?" - atasından soruşmuşdu, hərbi xidmətdən qayıdan həmyerilərindən soruşmuşdu, məktəbdə müəlliimlərindən soruşmuşdu. Aldığı cavablar ona ancaq ümid vermişdi, digər həmyaşlıları kimi bu ümidlə ayları ilə eləmişdi. Bu ümidlə bittirmişdi orta məktəbi. Bakıda bu ümidlə təhsil almışdı. Onu bilirdi ki, Ali Baş Komandanın əmri məmləketdə əli silah tutanların hamisini əsgərləşdirəcək. Onda hərbi xidmətə olsa, əsgər kimi, tərxis edildikdən

sonra olsa, səfərbərliklə döyüşlərdə iştirak etməli...

Ordu hissələrimiz düşmənin hückumunun qarşısını qətiyyət-lə aldı, Ali Baş Komandanın əmri ilə eks-hückum əməliyyatı - Vətən mühərribəsi başladı. Dövlət başçısının xalqa müraciəti milyonlardan biri kimi onun da Vətən sevgisini kükrətdi. Bu məqamın illərlə arzu-ladıqları məqam olduğunu qət edənlərdən biri oldu Cavid Əliyev; özünü xəyalən döyüşənlərin sırasında hiss etdi...

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı ilə

qismən səfərbərlik elan edildi. Döyüşlərə getmek, torpaqlarımızın işğaldan azad olunmasında iştirak etmək istəyen minlərlə gəndən biri də Cavid Əliyev oldu. O da Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə rayon təşkilatına müraciət etməyi qərara almışdı - adına çağırış vərəqəsi geldiyindən xəbərsizdi.

Döyüşlərdəydi...

Döyüşürdü...

Suşa uğrunda döyük gedidi. Bu döyüşün Vətən mühərribəsini sonlandıracaq döyük olduğunu bilmirdilər, ancaq məhz bu niyyətlə, bu qətiyyətlə döyüşdülər. Sonralar bir rus jurnalisti bu döyük haqqında yazacaqdı: "Bele döyük, döвлət, Vətən sevgisi görən olub-mu, demək çətindir. Dağyxarı şəhidi ciyində, döyüş-döyüşə qan-ter içində qalxırıd Azərbaycan Ordusu. Nə yaralısını, nə şəhidini əldən buraxmirdi. Nəfəs almadan Şuşaya çıxırıd"...

Belə döyüşdülər...

Döyüşçü Cavid Əliyev şəhid oldu...

Şuşanın işğaldan azad edil-diini görə bilmədi Cavid...

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin sərəncamları ilə Cavid Əliyev ölümündən sonra "Vətən uğrunda", "Casur döyükçü" və "Şuşanın azad olunmasına görə" medallarıyla təltif edildi...

Mübariz MUSAYEV
"Azərbaycan Ordusu"

Təhsil müəssisələrində şəhidlərimizin və qəhrəman oğullarımızın əziz xatirəsinə həsr olunan təbəbirlər ve yarışlarda, müxtəlif muzeylərə, memorial komplekslərə ziyarətlər təşkil olunur. Hərbi vətənpərvərlik tərbiyəsinə də xüsusi diqqət yetirilir. "Gənclərin çağırışsaqəderki hazırlıq" fənni yeniyetmələri hərbi xidmətə hazırlayır.

Vətən mühərribəsi başlayanda Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Sərəncama əsasən qismən səfərbərliyin elan olunması ilə gənclərimiz Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin şəhər və rayon söbələrinə müraciət edir, döyüşlərdə iştirak etmək istədiklərini bildirildilər. Hər kəsin gözündə qisas, üzündə Vətəni qorumağın müqəddəs vəzifə olduğunu ifadə edən cizgilər olurdu. Son döyüşlər zamanı hər bir gəncin qəlibi Azərbaycan əsgəri ile bir döyüñürdü. "Əsgəre məktub" layihəsi çərçivəsində igid oğullarımıza məktəblilər tərəfindən göndərilən minlərlə məktub vətənpərvərliyin nümunəsi idi.

"N" hərbi hissəsində zabit Elidar Bahadurlunun övladları tətil günündən istifadə edərək atalarını ziyarətə gəlmisdilər. Öncə təcrübəli zabitdən uşaqların vətənpərvər ruhda böyüməsində valideynlərin rolunu öyrəndik. Zabit qeyd etdi ki, gənc nəslin Vətəninə və millətinə sədaqət hissini formalaşmasında hər birimizin üzərinə böyük məsuliyyət düşür. "Bir valideyn üçün övlad çox şey deməkdir, amma xalqın övladı olmaq hər adama qismət olmur. Şəhidlərimiz canı bahasına xalqın övladı oldular".

Zabit və onun övladları ilə hərbi hissənin ərazisində şəhidlərin şərəfinə ucaldılmış abidəyə yaxınlaşdırıq. "Xalqımızın və dövlətimizin geləcəyə ümidi - məhz gənclərimizin fəaliyyət və xidmətləri ilə bağlıdır.

"Azərbaycan xalqı qəhrəman xalqdır"

Gənclərin milli şüurunun inkişafı və vətənpərvərlik hissini formalaşması məsələləri hər zaman cəmiyyətimizin qarşısında duran aktual mövzularдан olub. Ulu öndər Heydər Əliyev hər zaman gənclərimizin Vətəninə məhəbbət, xalqna hörmət, soyköküna, adət-ənənələrinə sədaqət ruhunda tərbiyə olunmasına hayatı əhəmiyyətli məsələ kimi baxırdı. Qəbul edilən sənədlər, imzalanın fərman və sərəncamlar - bir sözə, bütövlükda görünlən işlər müxtəlif miqyaslı təhsil müəssisələrində ölkəmizin gələcəyi olan gənclərimizə Vətənə, xalqa, dövlətə məhəbbət hissinin aşlanması məsələsində əhəmiyyətli oldu.

Övladlarına hər zaman savadlı ve yüksək dünyagörüşüne malik şəxs kimi yetişməsindən əlavə, Vətənə, tərpağına bağlı, şəhid və qəhrəman oğulların vətənpərvərlik hissine sadıq bir vətəndaş kimi formalaşmağın vacibliyindən danışram. Qızlarım Əsnad və Yağmuru körpe yaşalarından vətənpərvər ruhda təlim və tərbiyə etməyə çalışmışdır. Kiçik yaşalarından dövlətimizin milli atrıbutlarının (Dövlət gerbi, Dövlət bayrağı) yaranma tarixini və onların mənasını övladlarına izah etmişik, Dövlət Himnini kiçik yaşalarından əzbər bilirlər. Bir zamanlar işğalda olan rayon və şəhərləri-

mizin azad olunma günlərini öyrəniblər. Uşağa Vətən sevgisini aşılamamışdan qabaq, Vətəni tanıtmaq lazımdır. Qarşısında durduğumuz şəhidlər abidəsi uşaqlara, gənclərə vətənpərvərlik hissi aşılamaqda mühüm rol oynayır. Vətənimizin bütövlüyü, müstəqilliyi uğrunda şəhid olanları hər kəs tənimli, onların ruhu hər zaman yüksək ehtiramla yad olunmalı, hər bir gənc onların ölüm yollarını layiqince yaşatmalıdır. Çünkü biz bu gün onların fədakarlıqları sayesində rahat həyat sürə bilirik".

Əsnadın "Əsgəre məktub" layihəsində iştirak etdiyini öy-

rəndim. "Azərbaycan əsgəri bizim qürur yerimidir!" - deyə Əsnad səhəbətə başladı. - Hərbçi qızı olaraq demək istərdim ki, bu peşə çətin və şərəflə peşədir. Atam uzun illərdir ki, hərbi qulluqçu kimi Vətənin müdafiəsindədir. Çox vaxt atam işdən gec gəlir, çünkü müqəddəs amala xidmət etməyin vaxtı, vədəsi olmur. Atam boş vaxtlarını bizimlə səmərəli keçirməye çalışır - parklara gedirik, Şəhidlər xiyabanını ziyarət edirik, dərslərimizi hazırlamaqda da bize köməklik edir. O, bizimlə səhəbətərində Azərbaycan əsgərinin gücünü, qüdretini xalqın dəstəyində aldığı qeyd edirdi. Son

döyüslər mənə bu sözün məhiyyətini daha dərindən anlaşımağa kömək oldu. Televiziyalarda Azərbaycan əsgərinin rəşadətindən danışıldır, hamımız fəxr edirdik. Döyüslər vaxtı, cəbhədəki əsgərlərimizə məktub göndərərkən sevincimin həddi-hüdudu yox idi. Önce özüm, bacım və qardaşım adından Azərbaycan əsgərinə salamımızı qeyd etdim məktubda. Onlarla fəxr etdiyimizi yazdım və qeyd etdim ki, hər zaman olduğu kimi, bu döyüslər də onlara inamımızı sonsuzdur. Xalqın dəstəyindən güc alan Azərbaycan əsgəri də həllədici döyüslərə atıldı. Hər birimiz Azərbaycan əsgərinin qazandığı uğurlara sevinir, şəhid xəbərlərinə üzüldür. Şəhidlik müqəddəslikdir. Vətən mühərribəsində şəhadət yüksələn igid oğullarımızın hər birinin adı tarixə yazılıdır. Onlar qanları ilə yazdırılar bu tarixi. Şəhidlərimizin hər biri yüksək ehtirama layiqdir, xalqımızın qəlbində hər zaman yaşayacaqlar. Onlar bizim firavənlığımız üçün öz həyatlarını qurban verdilər. Torpaqlarımızın bütövlüyü uğrunda şəhidlik zirvəsinə yüksəldilər. Allah şəhidlərimizə rəhmət elesin!

Zabit və övladları ilə leytenant Rehman Əjdərovun, müdəddətən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçuları çavuş Kamil Şixmurdovun və əsgər Hikmət Babasovun xatirəsinə salınmış şəhidlik abidəsini ziyaret etdik. Çavansır, Babək, Şah İsmayıllı Xətai, Əlağa Şıxlinski, Səməd bəy Mehmandarov, Həzi Aslanov, Mehdi Hüseynzadə, Murad Mirzəyev, Raqif Orucov, Polad Həsimov, İlqar Mirzəyev, Şükür Həmidov kimi minlərlə mərd və cəsur oğullarımızın vətənpərvərliyi əbədidir.

**Baş leytenant
Fuad CƏFƏROV**
"Azərbaycan Ordusu"

Azərbaycan Ordusunun şəxsi heyəti ilə keçirilən ictimai-siyasi hazırlıq dərsi

(İctimai-siyasi hazırlıq dərsinin qrup rəhbərinə dərsə hazırlaşmaq üçün kömək)

Sıallar:

- Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti dövründə ordu quruculuğu.**
- Azərbaycan Ordusunun yaranmasının hüquqi əsasları və inkişaf mərhələləri.**

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti dövründə ordu quruculuğu

Hər bir xalqın, millətin taleyində mühüm yer tutan hadisə azadlıq qovuşmaq və müstəqil dövlətçiliyə sahib olmaqdır. Şübhəsiz, bu yol çox çətin və məsuliyyətli bir yoldur, bu yolda gərək mübarizələrdən keçməyi, canını qurban verməyi bacarasın. Öz azadlığı uğrunda mübarizədə ölümdən çəkinməyen, son ana-dek mübarizə aparan millət xoşbəxtidir. Məhz Azərbaycan xalqı da tarix səhnəsində bəle mübarizələrdən keçib, azadlığı aparan yolda rastına çıxan mürəkkəb şəraitlərdən çəkinməyib.

Azərbaycan müstəqillik əldə edənə qədər beşəriyyət tarixinin ən dəhşətli və ən qanlı hərbi-feodal müstəmləkə rejimi olan Çar Rusiyasının tərkibində idi. Birinci Dünya müharibəsinin gedişində və Romanovlar monarxiya rejiminin devrilməsi nəticəsində yaranmış çox mürəkkəb bir tarixi şəraitdə Azərbaycanın şimal torpaqlarında dövlətçilik ənənələrimiz yenidən, parlamentli respublika formasında dirçəldi. Gənc Azərbaycan dövləti son dərəcə mürəkkəb daxili və beynəlxalq şəraitdə müstəqillik əldə etmişdir.

Həmin dövrde Azərbaycan son dərəcə mürəkkəb hərbi-siyasi şəraitdə qərar tutduğundan və qısa müddət ərzində Azərbaycan xalqının müstəqilliyyinə qənim kəsilmiş bolşevik-dəsnak qüvvələrinin qarşısını almağa qadir olacaq hərbi qüvvələrin yaradılması mümkün olmadıqdan Azərbaycan hökuməti hərbi kömək üçün Osmanlı Türkiyəsinə müraciət etdi. 1918-ci il iyunun 4-də Azərbaycanla Osmanlı Türkiyəsi arasında imzalanmış müqaviləyə uyğun olaraq Türkiye hökuməti Azərbaycana hərbi yardım göstərmək qərarına gəldi və Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinə kömək üçün Türkiye Ordusunun ümumi sayı 15000 nefərdən ibarət iki diviziyyası göndərildi. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti Nazirlər Şurasının 1918-ci il 26 iyun tarixli qərarı ilə Çar Rusiyası dövründə keçmiş Tatar süvarı alayıının əsgərlərindən formalasdırılmış və general Əlağa Şıxlinskiniň rehbərlik etdiyi Müsəlman korpusunun əsasında ilk ordu hissəsi, 5000 nəfər şəxsi heyeti olan "Əlahiddə Azərbaycan korpusu" yaradıldı. Gənc Demokratik Cümhuriyyətin yaradıcıları milli dövlətçiliyimizi qorumaq, ölkəni xarici müdaxilələrdən müdafiə etmek, daxili düşmən qüvvələrini zərərsizləşdirmək üçün özünün silahlı qüvvələrini yaratmaqla, milli dövlətçiliyimiz yolunda ölçüyəgəlməz, qarşısızlanmaz bir prosesə başladılar.

İyulun 11-də ölkə ərazisində hərbi səfərberlik elan edildi. 1919-cu ilin sonuna dek 25 minlik Azərbaycan Ordusu iki piyada və bir süvari diviziyasından ibarət idi. Obyektiv çətinliklər (Sentralkaspi diktatürü və ingilis müda-

xiləcilişlərin təmizlənilməsi) üzündən hərbi dəniz qüvvələrinin teşkilinə 1919-cu ilin sonunda başlanıldı. Hərbi nazirlik hərbi hava qüvvələrinin təşkilinin zəruriliyini nəzərə alaraq müvafiq kadrların hazırlanması üçün 1919-cu ildə Azərbaycan-Gürcüstan hərbi əməkdaşlıq müqaviləsi bağladı. Bu müqaviləyə əsasən Azərbaycandan bir qrup heyət təyyarəci peşəsinə yiyeənməsi üçün Tiflis Aviasiya məktəbinə göndərildi. Milli kadrlara olan ehtiyacıların ödənilməsi üçün isə Hərbi Nazirlik 1920-ci ildə Azərbaycanda hərbi təyyarəciler məktəbini açmışdır.

1918-ci ildə dünyada və regionda baş verən ictimai-siyasi hadisələrə görə Azərbaycanda

baycan Ordusunda hər biri səkkiz alaydan ibarət olan iki piyada diviziyası, üç alaydan ibarət olan süvari diviziyası, iki topçu briqadası və digər hissə və bölmələr mövcud idi. Məhz bu qüvvələrin vasitəsilə 1920-ci ilin martında Ermənistanın hərbi qüvvələrinin və Qarabağdakı separatçı qüvvələrin Azərbaycanın müstəqilliyinə qarşı geniş hərbi təcavüzünün qarşısını almaq mümkün oldu.

Azərbaycan Ordusunun yaranmasının hüquqi əsasları və inkişaf mərhələləri

Moskvada 1991-ci ilin avqust hadisələrindən sonra Azərbaycanda da ictimai-siyasi vəziyyət

şı, Azərbaycan üçün həyatı əhəmiyyət kəsb edən atəşkəsə de gətirib çıxardı. Nəticədə mərkəzləşmiş maddi-texniki təminat işində uğurlu addımlar atıldı, müxtəlif qoşun növlərinin, ayrı-ayrı hərbi hissələrin təminatı həyata keçirməklə formalaşması başa çatıldı, fərərilik hallarının qarşısı alındı, orduya çağırış işi təkmiləşdirildi, şəxsi heyətin mənəvi-psixoloji hazırlığına, döyük ruhun yüksəldilməsinə diqqət artırdı, hərbi vətənpərvərlik təbiyəsi gücləndirildi.

Ümummilli liderimiz Heydər Əliyev ordu quruculuğunu prosesinə 1969-cu ildə respublikaya rəhbər seçilmesi ilə başlamışdır. Belə ki, hərbi kadr sahəsində atıldığı addımlar, Cəmşid Naxçıvan-

ma və təlim kurslarında da ya-xından iştirak edirlər. Azərbaycanın NATO ilə əlaqələri artıq "Fərdi Tərəfdəşliğin Fəaliyyət Planı" çərçivəsində inkişaf edir. Bundan başqa ölkə daxilində Türkiye Silahlı Qüvvələrinin qoşun növləri ilə "TurAz Qartalı-2020" və "Sarsılmaz Qardaşlıq-2020" təlimlərində iştirak etmişlər. Bu təlimlər isə Azərbaycan Ordusunun döyük qabiliyyətinin, döyük, əməliyyat və səfərberlik hazırlığının yüksəldilməsi, eləcə de saxlanılmasına və növbəti nailiyyətlərin qazanılmasına üçün möhkəm təmel deməkdir.

Ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən əsasi qoyulmuş müasir ordu quruculuğu siyaseti bu gün Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrinin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir. İşğaldə olan ərazilərimizin düşməndən azad edilməsini qarşıya prioritət vəzifə qoyan Prezident İlham Əliyev ordu quruculuğunu daha da inkişaf etdirilməsini dövletin en vacib vəzifələrindən hesab edir və bu istiqamətdə məqsədli islahatlar həyata keçirir. 2005-ci ildən bu günə qədər Müdafiə Sənayesi Nazirliyinin xətti ilə 1300 adda hərbi təyinatlı silah-sursat istehsal olunub və bu gün bu proses davam etdirilir. Azərbaycanda ən müasir hərbi texnika, silah-sursatın istehsal olunması ilə berabər, eyni zamanda, xarici dövlətlərə də alınması üzrə fealiyyətlər davam etdirilir. Hərbi hissələrin müasir standartlara uyğun qurulması, şəxsi heyətin həyat və məsiş şəraitinin yaxşılaşdırılması istiqamətində görülen işlər sayəsində Azərbaycan Ordusu dönyanın ən güclü orduları ilə bir cərgədə öz ləyiqli yerini tutub. Təbii ki, Azərbaycan Ordusu güclü 2016-cı ilin Aprelinde, 2018-ci ilin mayında və eləcə de 2020-ci ilin sentyabrında ərazi bütövlüyüümüzün təmin edilməsi məqsədile apardığı Vətən mühabibəsində beşinci nəsil mühabibə uğurları ilə də isbatladı.

Azərbaycanda ordu dövlət üçün prioritətdir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin hərbi qulluqçuların sosial-məsiş şəraitinin yaxşılaşdırılmasına dair sərəncamları dövlətin orduya qayğısının geniş ölçülü təzahüründür. Bu qayğı dönməzdür, daimidir. Azərbaycanda ordu quruculuğu dönməz prosesdir. Bu proses ordunun döyük qabiliyyətinin, şəxsi heyətin mənəvi-psixoloji hazırlığının daha da yüksəldilməsinə xidmət edir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrinin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev Azərbaycan dövlətinin bu istiqamətdə yürütdüyü siyasetin məzini, məqsədini çox aydın və dürüst şəkildə belə ifadə edib: "Biz bütün sahələrdə orduda gedən proseslərin inkişafına çalışırıq. Son illər ərzində maddi-texniki bazanın möhkəmləndirilməsində böyük işlər görülmüşdür, çoxlu texniki avadanlıq, müasir silahlar alınmışdır və beləliklə, Azərbaycan Ordusu xeyli dərəcədə güclənmişdir. Biz bu prosesi davam etdirəcəyik".

İdeoloji İş və Mənəvi-Psixoloji Təminat İdarəsi

Mövzu: Azərbaycan Ordusunun yaranması və formalasması tarixi

mövcud olan milli hərbi qüvvələrin və Azərbaycana göndərildi. Osmanlı hərbi qüvvələrinin bazasında Qafqaz İslam Ordusu yaradıldı və Azərbaycanda ordu quruculuğuna və ordu hissələrinin fealiyyətinə rəhbərlik Azərbaycan hökumətinin razılığı ilə Qafqaz İslam Ordusun komandalarına həvələ edildi. Ona görə Azərbaycan hökumətinin ilk kabинətini tərkibinə daxil edilmiş Hərbi Nazirliyin təşkil mühəqqəti olaraq təxire salındı. Hökumət strukturunda isə Qafqaz İslam Ordusun komandanlığı ilə əlaqələri nizamlayacaq hərbi işlər üzrə baş mühəkəl vəzifəsi təsis olundu və İsmayıllı xan Ziyadxanov bu vəzifəyə təsdiq edildi. Qafqaz İslam Ordusunun mövcudluğu dövrü Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin ordu quruculuğunu birinci mərhəlesini təşkil etmişdir. 1918-ci il noyabrın 1-dən isə Cümhuriyyətin ordu quruculuğunu ikinci mərhəlesi başlayır. Həmin gün Azərbaycan hökuməti Hərbi Nazirliyin bərpa edilmesi haqqında qərar qəbul etdi. Nazirlər Şurasının qərarına əsasən Azərbaycan hökumətinin sədri Fətəli xan Xoyski hərbi nazir vezifəsini öz üzərinə götürdü. Rusiya ordusu sıralarında tam artilleriya generalı rütbesinə qədər şərəflə xiadət yolu keçmiş Səməd bəy Mehmandarov isə hərbi nazirin müavini təyin edildi və Hərbi Nazirliyin formalasdırılması ona həvələ olundu.

1918-ci il dekabrın 25-də Səməd bəy Mehmandarov Azərbaycan hökumətinin qərarı ilə hərbi nazir, dekabrın 29-da isə general-leytenant Əlağa Şıxlinski (28 iyun 1919-cu ildən etibarən tam artilleriya generalı) hərbi nazirin müavini vezifəsinə təyin edildi. Hökumət Hərbi Nazirliyin karşısındı ölkənin ərazi bütövlüyünü müdafiə etməyə qadir olan ordunun yaradılması vezifəsinə qoymuşdu. Hərbi Nazirliyin rəhbərləri olan Səməd bəy Mehmandarov, Əlağa Şıxlinskini və onların həmkarları olan general-major Həbib bəy Səlimovun, general-major Süleyman bəy Əfendiyevin, general-major İbrahim ağa Usubovun, general-major Cavad bəy Şıxlinskini və başqalarının fedakar xiadətləri nəticəsində bu vezifənin öhdəsində uğurla göldilər. Cümhuriyyətin süqutu ərefəsində Azə-

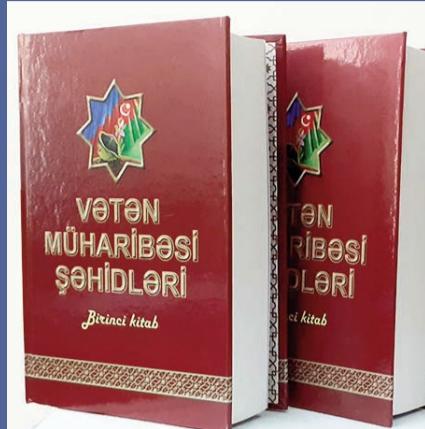
daha da keşkinləşdi. Suverenlik, müstəqillik və azadlıq uğrunda mübarizə əməli vəzifəyə çevrildi. Dağlıq Qarabağ özünü müstəqil respublika elan etmişdi. Ermənilər Dağlıq Qarabağdakı Rusiya ordu hissələrinin köməyi ilə Azərbaycanın ətraf yaşayış məntəqələrini işğal edirdi. Hakimiyət isə ciddi tədbirlər görmək iqtidárında deyildi. Belə bir tarixi və mürəkkəb şəraitdə Azərbaycanda Müdafıə Nazirliyinin berpasına zərurət yarandı. Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin 1991-ci il avqustun 30-da çağırılmış növbədənəkar sessiyası "Azərbaycan Respublikasının dövlət müstəqilliyini bərpa etmək haqqında Beyannamə" qəbul etdi. Həmin qərarın əsasında Respublikə Prezidentinin 5 sentyabr 1991-ci il tarixli fərmanına əsasən, Azərbaycanda Müdafıə Nazirliyin təşkil edildi və milli ordunun yaradılmasına başlanıldı. 1991-ci il oktyabrın 9-də isə Respublikası Ali Sovetinin əsasında ordunun yaradılmasına təşəbbüs edildi. Bütün bunlar sübut edir ki, bu gün Azərbaycanın qüdrəti və nizami orduya malik olması məhz ümummilli lider Heydər Əliyevin güclü əmək təyinatının əsasını qoymasıdır. Daha rəhbər Heydər Əliyev güclü və intizamlı ordunun yaradılmasını, həm də yüksək ixtisaslı milli zabit kadrların mövcudluğundan asılı olduğunu nəzərə alaraq Hərbi Akademiyani yaratdı, Ali Hərbi Dənizçilik və Ali Hərbi Təyyarəçilik Məktəblərini formalasdırdı. Bütün bunlar sübut edir ki, bu gün Azərbaycanın qüdrəti və nizami orduya malik olması məhz ümummilli lider Heydər Əliyevin gərgin zəhmətiñin bəhrəsidir.

Müasir müstəqil dövlətimizin memarı və qurucusu olan ulu öndər Heydər Əliyev həm də qüdrəti Azərbaycan Ordusunun yaradıcısıdır. Qarşısına qoylan hər hansı tapşırığı yüksək səviyyədə yerine yetirmək iqtidárına malik Azərbaycan Ordusu bu gün NATO standartlarına cavab verən səviyyədə formalasdır. Bir mərkəzdən idarə edilən, vəhid komandanlığı tabe olan, müasir hərb elminin tələblərinə cavab verən Azərbaycan Ordusu ümummilli lider Heydər Əliyevin başlığı və Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrinin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev Azərbaycan dövlətinin bu istiqamətdə yürütdüyü siyasetin məzini, məqsədini çox aydın və dürüst şəkildə belə ifadə edib: "Biz bütün sahələrdə orduda gedən proseslərin inkişafına çalışırıq. Son illər ərzində maddi-texniki bazanın möhkəmləndirilməsində böyük işlər görülmüşdür, çoxlu texniki avadanlıq, müasir silahlar alınmışdır və beləliklə, Azərbaycan Ordusu xeyli dərəcədə güclənmişdir. Biz bu prosesi davam etdirəcəyik".

1993-cü ilin ikinci yarısında ümummilli lider Heydər Əliyevin hökuməti qayğısına qoymuşdu. Hərbi Nazirliyin rəhbərləri olan Səməd bəy Mehmandarov, Əlağa Şıxlinskini və onların həmkarları olan general-major Həbib bəy Səlimovun, general-major Süleyman bəy Əfendiyevin, general-major İbrahim ağa Usubovun, general-major Cavad bəy Şıxlinskini və başqalarının fedakar xiadətləri nəticəsində bu vezifənin öhdəsində uğurla göldilər. Cümhuriyyətin süqutu ərefəsində Azə-

Şuşada Müdafiə Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə kitab təqdimati keçirilib

*Azərbaycan
Respublikası
Prezidentinin
Sərəncamına
əsasən, Azər-
baycanın mə-
dəniyyət pay-
taxtı elan edi-
lən Şuşa şə-*

hərində Müdafiə Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə kitab təqdimati keçirilib.

Məşhur "Gəncə qapısı" tarixi memarlıq abidesinin qarşısına toplaşan 44 günlük Vətən müharibəsinin iştirakçıları və ölkəmizin mirvarisi olan gözəl Şuşamızın müdafiəsində bu gün də mərdliklə dayanan Azərbaycan Ordusunun hərbi qulluqçuları əvvəlcə xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin, Birinci və ikinci Qarabağ müharibəsi şəhidlərinin xatirəsini hörmət və ehtiramla yad ediblər.

Polkovnik Elşad Əbilov bu gün Şuşada kitab təqdimatı keçirilməsinin heç də təsadüfi olmadığını qeyd edərək bildirib ki, Şuşada tarixən elmə, təhsilə, ədəbiyyat və incəsənətə böyük maraq olub. Vaxtile burada zəngin muzeylər, kitabxanalar fəaliyyət göstərib. "Məclisi - üns", "Məclisi - fəramuşan" poeziya məclislerində onurlarla sairə formalaşıb, püxtələşib, inkişaf edib. Yurdumuzun bər füsunkar guşəsi Azərbaycanın mədəniyyət xəzinəsinə görkəmli rəssam, şair, alim Mir Möhsün Nəvəvəb, şaire və rəssam Xurşidbanu Nətəvan, ədəbiyyatımızda tarixi dram janrının banisi Əbdürəhim bəy Haqverdiyev, milli dramaturgiyamızda faciənin əsasını qoyan Nəcəf bəy Vəzirov, ilk ədəbiyyat tarixçisi, maarifçi, Qori və Qazax seminariyalarının müdürü Firudin bəy Köçərli, satirik şeirimizin təməlini qoynalarından biri Qasim bəy Zakir, Şərqdə ilk operanın banisi, böyük dramaturq, müsiqili komediya janrının yaradıcısı, qüdrətli publisist Üzeyir Hacıbəyli, ilk tarixi romanlar müəllifi Yusif Vəzir Çəmənəzminli, Azərbaycan dövlətçiliyinin ilk nəhəng ideoloqlarından biri, yazıçı-publisist, alim, erməni terrorizminə qarşı ilk türk "Difai" milli təşkilatının yaradıcısı Əhməd bəy Ağayev və neçə-neçə böyük sənətkarlar bəxş edib.

Nəzerə çatdırılıb ki, Şuşa və şusalılar zaman-zaman yadəllişlərin hücumlarına məruz qalsalar da, tarixin sərt sınadlarından uğurla çıxıb, bu müqəddəs torpağı canları, qanları başlarına mərdliklə qoruyublar.

2020-ci ildə Ermənistən təxribatlarına cavab olaraq dövlətimizin başçısı, Müzəffər Ali Baş Koman-

dan İlham Əliyevin rəhbərliyi altında "Dəmir yumruq" əməliyyatı ilə başladığımız Vətən müharibəsi məhz

təsəlli odur ki, onlar öz canlarını Vətən uğrunda qurban verdilər. Təsəlli odur ki, torpaqlarımız azad olundu,

Şuşanın işğaldan azad edilməsi ilə Zəfərlə başa çatıb.

Əməkdar incəsənət xadimi, Prezidentin fərdi təqaüdçüsü polkovnik Abdulla Qurbanı tedbir iştirakçılarını salamlayaraq məlumat verib ki, müəllifi olduğu "Vətən müharibəsi şəhidləri"

vin sərəncamları ilə yüksək qiymətləndirilmiş, orden-mallara layiq görülmüş hərbi qulluqçular Tural Qocayev, Elçin Hüseynov, Cavid Mustafayev, Yusif Əlizadə, Şamxal Novruzlu, Nizam Aydemirova və hərbi hissənin kitabxanasına hədiyyə edilib.

Aprel döyüşlərinin, o cümlədən Vətən müharibəsinin qəhrəman iştirakçılarından olan reaktiv-artilleri - ya batareyasının komandiri Elçin Hüseynov, müddədən artıq həqiqi hərbi xidmet hərbi qulluqçusu şəhid Nizami Aydemirovla birgə döyüşlərde feal iştirak edən qardaşı əsgər Nizam Aydemirov çıxış edərək şəhidlərin intiqamını artıqlaması ilə aldıqlarını və bu gün də Müzəffər Ali Baş Komandanın əmri ilə istənilən döyük tapşırığını yerinə yetirməyə hazır və qadir olduğunu vurğulayıblar.

Müəllif və tedbir iştirakçıları yüksək poliqrafiya keyfiyyətinə malik "Vətən müharibəsi şəhidləri" silsiləsi-

nəşri yeddi kitabdan ibarət olacaq və bu kitablarda Vətən müharibəsində şəhədetləri ilə tarix yazan, adları tarixə yazılan üç minə yaxın şəhidimizin həyatı, Vətəne sədəqətli xidmətləri və şanlı döyük yolu barədə ətraflı məlumatlar veriləcək.

Birinci kitab Azərbaycan Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin Hərbi Qənimətlər Parkında tətlib olunan hərbi qulluqçularla görüşdə çıxış edərkən dediyi bu fikirlərlə başlanıb:

Kitabın ilk nüsxələri Şuşaya qədər şərəfli döyük yolu keçmiş və xidmətləri Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliye-

dən birinci kitabın nəşrə hazırlanmasında və işiç üzü görməsində göstərdiyi xeyirxah köməye görə Müdafiə Nazirliyinin və Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin (UNEC) rəhbərliyinə, eləcə də "Apostrof-A" nəşriyyatının kollektivinə min-nətdarlıq ediblər.

Məlumat üçün bildiririk ki, nəşr olunan birinci kitab 26 iyun - Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələri Günündəkən şəhid ailələrinə, respublikanın mərkəzi muzey və kitabxanalarına hədiyyə ediləcək.

**Müdafiə Nazirliyi
Mətbuat Xidməti**

Xəbərlər: hadisələr, faktlar

Türkiyənin təhlükəsizlik qüvvələri beş ayda 1162 terrorçunu zərərsizləşdirib

Türkiyənin təhlükəsizlik qüvvələri ölkə daxilində və dövlət sərhədi mentəqələrində antiterror əməliyyatlarını uğurla davam etdirir.

Cəri il yanvarın 1-dən in-diyyədək 43-ü geniş masstablı, 138-i orta səviyyəli olmaqla ümumiyyətdə 181 antiterror əməliyyatı keçirilib. Bu proseslərdə ümumiyyətdə 1162 terrorçu zərərsizləşdirilib. Onlar-dan 225-i may ayında məhv edilib.

Bildirilir ki, PKK-KCK-PYD-YPG, FETÖ və İŞİD də daxil olmaqla bütün terror təşkilatına qarşı qətiyyətə mübarizə aparılır.

ABŞ Əfqanistanda yeni missiyaya başlayır

ABŞ öz qoşunlarını Əfqanistanda ərazisində çıxarmaq prosesine paralel olaraq Kabil hökuməti və təhlükəsizlik qüvvələri ilə münasibətlərin başqa müstəvəde inkişafına yönələn yeni missiya başlayır.

Bu barədə Pentaqonun mətbuat katibi Con Kirby dünən keçirdiyi brifinqdə məlumat verib. "ABŞ bundan sonra Əfqanistanda bütün hökumət sahələrində - diplomatik, iqtisadi və əlbəttə, təhlükəsizlik sahəsində yeni münasibətləri inkişaf etdirəcək. Bizim Əfqanistanda milli müdafiə idarələri və təhlükəsizlik qüvvələri ilə münasibətlərimiz davam edəcək, amma başqa formada davam edəcək", - deyə mətbuat katibi qeyd edib.

Kirbi vurğulayıb ki, Birleşmiş Ştatlar qoşunları çıxarmaqla bu regionu tərk etmir. Orada hələ də təhlükələr mövcuddur.

Hazırda Əfqanistandakı Amerika qoşunlarının 16-25 faizi çıxarılıb. ABŞ və NATO qoşunlarının rəsmi çıxarılması prosesinə mayın 1-də başlayıb. Sentyabrın 11-dək Əfqanistani 3500 Amerika hərbi qulluqçusu və NATO-nun 7000 əsgəri tərk etməlidir. Əməliyyatların pik vaxtında ABŞ və müttəfiqlərinin bu ölkədəki hərbçilərinin sayı 150 mindən çox idi.

KİV: Hərbçilər Malinin müvəqqəti Prezidentini və baş nazirini azad edib

Malinin müvəqqəti Prezidenti Ba Ndao və ölkənin Baş naziri Moktar Uan hebsdən azad edilib.

Bu barədə France Presse agentliyinə Mali ordusunun nümayəndəsinin istinadla məlumat yayıb. "Ölkənin müvəqqəti Prezidenti və Baş naziri mayın 27-nə keçən gecə azad edilib", - deyə hərbçi bildirib. Onun sözlərinə görə, müvafiq razılaşma Nigeriyanın sabiq Prezidenti Qudlak Conatanın rəhbərliyi ilə Malidə sefərdə olan Qərbi Afrika Ölkələri İqtisadi Birliyinin vasitəçiləri ile görüşlər nəticəsində əldə edilib.

Qeyd edək ki, Malinin müvəqqəti Prezidenti Ba Ndao və müvəqqəti Baş nazir Moktar Uan mayın 24-de hərbçilər tərəfindən saxlanılıraq paytaxt yaxınlığında hərbi bazaya aparılıb. Ölkənin vitse-prezidenti Assimi Qoita onların konstitusiyani müvəqqəti əvəz edən kecid nizamnaməsini pozduqları-na görə səlahiyyətlərindən məhrum edildiyi bildirib. Vitse-prezidentin sözlərinə görə, prezident və baş nazir yeni hökumətdə nazirləri təyin edərkən güc blokunun tərkibini onunla razılaşdırılmayaraq nizamnamənin əsas müdədalarını kobud şəkildə pozublar.

Dövlət və hökumət başçılardanın Qərbi Afrika Ölkələri İqtisadi Birliyinin təzyiqi nəticəsində azad edilməsi variansi da istisna edilmir. Belə ki, qurumun vasitəçilərinin Mali hakimiyətini hərbi sanksiyalarla hədəlediyi bildirilir.

AZERTAC-in materialları əsasında

Şəxsi heyəti maraqlandıran məsələlərin öyrənilməsi məqsədilə Azərbaycan Ordusunda sorğular keçirilir

2021-ci il üçün hazırlıq planına əsasən, şəxsi heyəti maraqlandıran məsələlərin öyrənilməsi məqsədilə Azərbaycan Ordusunda anonim sorğular keçirilir.

Şəxsi Heyət Baş İdarəsinin İdeoloji İş və Mənəvi-Psixoloji Təminat İdarəsi zabitlərinin iştirakı ilə keçirilən sorğular zamanı hərbi qulluqçularla müxtə-

lif mövzularda söhbətlər aparılır, onların xidmətə bağlı sualları cavablandırılır və müraciətləri qeydə alınaraq tədbirlər görülməsi üçün müvafiq ad-

dımlar atılır. Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidmeti xəbər verir ki, görülen işlərin təsir və effektivliyinin artırılması məqsədilə Müdafiə naziri-

nin tapşırığına əsasən sorğular bütün qoşun növleri, birlilik, birləşmə və əlahiddə hərbi hissələrdə planlı şəkildə il ərzində həyata keçiriləcək.

Naxçıvanda keçirilən "Nə? Harada? Nə zaman?" intellektual oyunu Vətən müharibəsinə həsr edilib

Naxçıvan şəhərində yerləşən Heydər Əliyev adına Hərbi Liseyda "Zəfərə gedən yol və 44 günlük müharibə" devizi altında "Nə? Harada? Nə zaman?" intellektual oyunu keçirilib.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Gençler və İdman Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZERTAC-ın Naxçıvan bürosuna bildirilib ki, əvvəlcə nazirliyin əməkdaşı Sənan Bədəlov çıxış edərək Vətən müharibəsində əldə etdiyimiz tarixi Zəfərdən danışdı. Deyib ki, qazanılan şanlı Qələbə ölkə Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin qətiyyəti, böyük siyasi iradəsi, əsger və zabitlərimizin hər şeydən üstün tutduğu Vətən sevgisi ilə qazanıldı. Azərbaycan Ordusunun yüksək döyüş bacarığı sayəsində 30 illik həsrətimiz bitdi, haqq mübarizəmizdə layiqli qələbə əldə etdi. Bir zamanlar silahsız və köməksiz mülki əhali-

yə divan tutan dırnaqarası "yenilməz erməni ordu-

nəviyyat mərkəzi sayılan Şuşa azad olundu.

su" mifi cəmi 44 gün ərzində məhv edildi. Xalqımızın mədəniyyət və mə-

Qeyd olunub ki, yarışı keçirməkdə əsas məqsəd kursantların dünyagörü-

şünün, zehni inkişafının stimullaşdırılması, Vətən müharibəsi haqqında biliklərinin artırılması, müharibə qəhrəmanlarını daha yaxından tanımlarının təmin edilməsidir.

Kursantlardan ibaret 8 komandanın iştirak etdiyi oyunda II Qarabağ müharibəsi ilə bağlı 24 sual səsləndirilir. Hər düzgün cavab 1 xalla qiymətləndirilib. Hər təcələlərə əsasən, "Qarabağ" komandası 20 xalla qalibiyət əldə edib. "Aslanlar" 19 xalla ikinci, "Mübariz" isə 18 xalla üçüncü pillədə qərarlaşdı.

Qalib komandalar təşkilatçılar tərəfindən kubok, diplom, fəxri fərman, oxunması zəruri kitablar və dünya ədəbiyyatı nümunələri ilə mükafatlandırılırlılar.

İdman

Gimnastımız İvan Tixonov dünya kuboku yarışlarında bürünc medal qazanıb

Aerobika gimnastlarıımızın Vətəndə dünya çempionu olduqdan sonra daha bir medal xəbəri Bolqarıstanın Varna şəhərində geldi.

İdmançımız Varnada keçirilən idman gimnastikası üzrə dünya kubokunda fərqlənib. Yarışda ölkəmizi idman gimnastikası üzrə yığma komandanın üzvləri İvan Tixonov və Nikita Simonov təmsil ediblər.

Yarışda 3 final mərhələsinə adlamış İ.Tixonov kubok yarışlarının sonuncu günündə dayaqlı tullanma aləti üzrə icra etdiyi çıxışına görə bürünc medal qazanıb. Paralel qollar üzrə finalda isə gimnastımız medalın bir addımlığından dayanıb. Halqalarla nümayiş etdirdiyi programda görə 5-ci olub.

Halqalarla yarışda finala adlamış digər gimnastımız N.Simonov isə 6-ci pillədə qərarlaşdı.

İki güləşçimiz U-15 Avropa çempionatında gümüş medal qazanıb

Bolgarıstanın paytaxtı Sofiyada keçirilən U-15 Avropa çempionatında yunan-Roma güləşçilərinin mübarizəsinə yekun vurulub.

Qite birinciliyində ölkəmizi təmsil edən idmançılardan ikisi fəxri kürsüyə qalıxb. Turan Daşdəmirov (38 kilogram) və Rinat Nuriyev (62 kilogram) Avropa çempionatının gümüş medalla başa vurublar.

Qeyd edək ki, yarışda beynəlxalq dərcəli hakimimiz Beşir Isazadə ədaləti qoruyub.

Azərbaycan komandası aerodans programında dünya çempionu olub

Bakıda keçirilən aerobika gimnastikası üzrə dünya çempionatında aerodans programında Azərbaycan komandası qalib gəlib.

Nurcan Cabbarlı, Mədinə Mustafayeva, Nərimin Hüseynova, Ayxan Əhmədli, Nigar İbrahimbəyli və Akif Kerimli-dən ibarət Azərbaycan komandası 18,400 xal yığaraq qızıl medal qazanıb.

Gümüş medalı Rusiya (18 xal), bürünc medalı isə Macarıstan (17,800 xal) komandası əldə edib.

Azərbaycan triatlonçusu Açıq Afrika kuboku yarışlarında gümüş medal qazanıb

Azərbaycan triatlonçusu cari ildə beynəlxalq arenada ilk uğuruna nail olub. Millimizin üzvü Kseniya Levkovskaya Tunisdə keçirilən Açıq Afrika kuboku yarışında gümüş medal qazanıb. İdmançımız bu nəticə ilə həm də aktivinə reytinq balları yazdırıb.

K.Levkovskaya su yarışlarında 750 metrlik məsafəni 9 dəqiqə 46 saniyəyə başa vurub. Sonra velosipedlə hərəkətlərdə 20 kilometrlik məsafəni 29 dəqiqə 16 saniyəyə qət edib. Yarışın sonuncu mərhələsi - 5 kilometr məsafəyə qəçişdə isə təmsilçimiz 18 dəqiqə 11 saniyəlik nəticə göstərib.

Ümumi hesabda Azərbaycan idmançısı 58 dəqiqə, 1 saniyəlik göstərici ilə ikinci yeri tutub.

Açıq Afrika kuboku Olimpiadaya seçmə turniri statusuna malik reytinqli yarışdır.

AZERTAC-in materialları əsasında